

Prawne aspekty procesu inwestycyjnego w dziedzinie odnawialnych źródeł energii

Streszczenie

Przedmiotem niniejszej rozprawy doktorskiej jest ewolucja regulacji prawnych dotyczących procesu inwestycyjnego związanego z budową elektrowni wiatrowych w Polsce. Celem pracy jest, obok wskazania norm prawnych kształtujących proces inwestycyjny dotyczący budowy elektrowni wiatrowych oraz systemu wsparcia dedykowanemu odnawialnym źródłom energii, jest próba oceny rzeczywistego wpływu wskazanych regulacji związanych z systemem wsparcia odnawialnych źródeł energii na przebieg procesu inwestycyjnego.

Przede wszystkim wskazać należy, że Polska powinna osiągnąć do 2020 r. 15% udziału OZE w końcowym zużyciu energii. Z kolei przyszłe cele energetyczne i klimatyczne UE określają udział energii odnawialnej w wysokości 27% w roku 2030. W wypełnieniu celi energetycznych znaczący udział odgrywa energetyka wiatrowa. Co więcej, instalacje wykorzystujące energię wiatru zanotowały na przestrzeni ostatniej dekady największy wzrost mocy zainstalowanych spośród instalacji odnawialnych źródeł energii w Polsce. Według danych z dnia 31 grudnia 2016 r. Zainstalowana moc instalacji turbin wiatrowych w Polsce wyniosła 5 807,414 MW. W stosunku do poprzednich lat w 2005 r. zainstalowana moc instalacji turbin wiatrowych wyniosła jedynie 83,280 MW, a w 2010 r. 1 180,272 MW. Z tych też względów, rozwój energetyki wiatrowej stał się przedmiotem rozważań zaprezentowanych w niniejszej dysertacji.

Rozprawa składa się z dziewięciu rozdziałów, których kolejność zdeterminowana jest w głównej mierze chronologicznymi etapami procesu inwestycyjnego. Przedmiotem rozdziału I są zagadnienia wprowadzające do tematyki energetyki odnawialnej. W tym rozdziale dokonano analizy regulacji prawnych z zakresu prawa krajowego oraz unijnego, kształtujących zasady wykorzystywania oraz funkcjonowanie elektrowni wiatrowych a także strategiczne dokumenty krajowe. Rozdział II ma charakter wprowadzający, wobec czego dokonano w nim ustalenia znaczenia podstawowych terminów istotnych dla niniejszej dysertacji, tj. elektrowni wiatrowej, odnawialnego źródła energii, instalacji odnawialnego źródła energii oraz procesu inwestycyjno – budowlanego. Zasygnalizowano również zagadnienia związane z kierunkami rozwoju energetyki odnawialnej tj. bariery i przeszkody w rozwoju energetyki odnawialnej oraz kwestię ochrony inwestycji związanych z inwestycjami w dziedzinie energetyki odnawialnej. Rozważania wprowadzające umożliwiają przejście do kolejnych rozdziałów związanych już procesem inwestycyjno – budowlanym. W kolejnych rozdziałach III – VII zostały zaprezentowane

poszczególne etapy inwestycji polegającej na budowie zespołu elektrowni wiatrowych. Podjęto próbę dokonania całościowej analizy przepisów prawnych w zakresie procesu inwestycyjnego farmy wiatrowej od wstępnego etapu, jaki stanowi pozyskanie przez inwestora tytułu do gruntu dla zespołu elektrowni wiatrowych, aż do momentu uzyskania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej oraz pozwolenia na użytkowanie dla inwestycji. Z uwagi na ścisły związek decyzji administracyjnych wydawanych na etapie ustalenia zasad zagospodarowania i przeznaczania terenów oraz aktów w procesie budowlanym, zakres tematyczny rozprawy obejmuje proces inwestycyjno – budowlany od momentu przygotowania inwestycji polegającej na budowie farmy wiatrowej aż do momentu uzyskania pozwolenia na użytkowanie. W tych rozdziałach zostały również poruszone problemy prawne związane z realizacją każdej z faz procesu inwestycyjnego.

W rozdziale III i IV zostały przedstawione zagadnienia związane z zapewnieniem tytułu prawnego do nieruchomości pod inwestycję oraz procedury uzyskania przyłączenia do sieci. Poruszone zostały nie tylko rodzaje tytułów prawnych, lecz również istotne zagadnienia prawne związane z prawem własności, użytkowaniem wieczystym, dzierżawą i najmem nieruchomości, służebnością przesyłu i gruntową, a także prawem zabudowy. W zakresie przyłączenia zostały przedstawione kwestie dotyczące warunków przyłączenia oraz umowy o przyłączenie do sieci odnawialnego źródła energii.

Rozdział V i VI dotyczy zagadnień związanych z ochroną środowiska w procesie inwestycyjnym oraz porusza kwestie związane z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym. W szczególności ochrona środowiska oraz udział społeczeństwa i organizacji społecznych odgrywa znaczącą rolę w procesie inwestycyjnym elektrowni wiatrowych.

Rozdział VII dotyczy procedury uzyskania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii. Zaprezentowane zostały również kwestie dotyczące uzyskania pozwolenia na użytkowanie, a także innych pozwoleń.

Zagadnieniem zamykającym proces inwestycyjno – budowlany złożenie oferty na aukcji na sprzedaż energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii oraz rozpoczęcie produkcji energii. Z uwagi na powyższe, ostatnie dwa rozdziały poświęcone zostały analizie przepisów w zakresie systemu wsparcia dla instalacji odnawialnego źródła energii jakie stanowią elektrownie wiatrowe. Zostały przedstawione założenia związane z systemem otrzymywania świadectw pochodzenia energii elektrycznej, a także regulacje związane z systemem wsparcia w postaci aukcji na sprzedaż energii wytworzonej z instalacji odnawialnego źródła energii.